

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA

főiskolai tanár

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola

Debrecen

Szerepvállalás a pedagógusok továbbképzésében

A felnőttképzés része a XXI. századi ember életének, az élethosszig tartó tanulásnak és szüntelen jelen lévő szakmai kihívásoknak, melyek életünk során érhetnek bennünket. Az ember aktív éveinek növekedése is megköveteli tőlünk a naprakész ismeretbővítést, arra ösztönzi az élvonalban maradni akaró embert, hogy szüntelen képezze és fejlessze tudását, képességeit.

Képzésünkben fontos követelmény a tanuláshoz való pozitív attitűd kimunkálása, az új ismeretek iránti fogékonyság kialakítása, a nyitottság, az állhatatosság, a korszerű tanulásmódszertan kultúrájának elsajátítása. Hazánkban a globális trendekhez hasonlóan cél a helyi igényekre gyorsan reagáló oktatási szervezetek és tartalmak megerősítése, a szakmai tudás, alkalmazkodóképesség, a vállalkozói készség és a munkaerő konvertálhatóságának megteremtése. A felnőttképzés elméleti megalapozottságát és gyakorlatorientáltságát az interaktív módszerek használatával tudjuk elérni, amelyen belül a fő hangsúly a résztvevők bevonására, a csoportmunkára esik. Az elektronikus tanulás formáinak és szervezésének átfogó bemutatása hozzájárulhat a feladatok megoldásához, a szakmai és más képzések hatékonyságának növeléséhez. A specifikus célkitűzéseknek megfelelően, melyek különböző célprojektek keretében valósíthatók meg, a program hozzájárul az egész életen át tartó minőségi tanulás fejlesztéséhez, a magasabb teljesítmény eléréséhez, az aktív állampolgársághoz, a kultúrák közötti párbeszédhez, a nemek egyenjogúságához és az egyén kiteljesedéséhez. Segíti a kreativitás, a versenyképesség, a foglalkoztathatóság előmozdítását, valamint a vállalkozási szellem erősítését. Mindezzel hozzájárulunk valamennyi korosztály fokozott részvételéhez az egész életen át tartó tanulásban, beleértve a különleges nevelési igényű és hátrányos helyzetű személyeket is. Támogatjuk az együttműködést a minőségbiztosítás terén az európai oktatás és képzés valamennyi ágazatában.

A Debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Felnőttképzési Intézetének aktivitása a tanfolyami képzéstől a szakirányú képzéseken át a nemzetközi konferenciáig nagyon sok területen kötődik mind életkorban, mind a tevékenységi formákban a felnőttképzés témáihoz. Közel két évtizedes tapasztalatainkat jól hasznosítottuk ebben a képzési formában, amikor megsokszorozódtak a központi és a helyi igények.

Napjaink pedagógiai gyakorlatában elsősorban a kompetenciaalapú oktatás kimunkálásában és elterjesztésében jelentős szerepe van az életpálya-építésnek. Az élethosszig tartó tanulás nem más, mint a folyamatos életstratégia alakítása, változása, szüntelen életpálya-építés. A felnőttképzésben a szakmai orientációra helyezük a hangsúlyt. Ezekhez gazdag kínálatot ad a Felnőttképzési Intézet.

A célcsoport tekintetében azt fontos kiemelni, hogy elsősorban a tanítók, tanárok posztgraduális képzését vállaljuk fel, de szakirányú továbbképzéseinken jelen vannak a lelkesek, ápolók, szociális munkások, köztisztviselők, szociológusok, védőnők. Dajkaképzésünkben részt vesznek a cigány fiatalok, akik a hátrányos helyzetű tanulók nevelését vállalják. Ott van-

nak a képzéseinken a művészeti oktatásban részt vevő pedagógusok, a gyógypedagógiai asszisztensképzésben vagy a jeltolmácsképzésben a főiskolai hallgatók.

Ahhoz, hogy felnőttképzési rendszerünk gyorsabban és rugalmasabban tudja kezelni az oktatás aktuális igényeit, szakmai jegyzéket állítottunk össze. Ezek között szerepeltek a pedagógus szakirányú továbbképzési szakok, a pedagógusok továbbképzését segítő akkreditált tanfolyamok, a felsőfokú szakképzések és OKJ-s képzéseink.

Felméréseink azt jelzik, hogy speciális, rövid távú képzésekre van nagyobb igény. Rövid időtartamú 30, 60, 120 órás képzések indítását kérik az érdeklődők, amelyek keretében valamilyen speciális, piachoz igazodó ismeretanyagot szerezhetnek meg a hallgatók. A munkaerőpiacra sikeres/valós képzési igényeket folyamatosan kell követnünk és módosítanunk.

Szakmai képzésünkben olyan képzéseket indítunk, amelyek gyakorlatorientáltak. Gyakorlóhelyeink a város óvodái, általános iskolái, speciális nevelőintézményei, önkormányzatok, pedagógiai intézetek, Oktatási Hivatal, gyermekvédelmi területek, mentálhigiénés intézmények.

Működik intézményünkben az a világprogram, ahol a különböző nagykövetségek mutatkoznak be, bemutatják az ország jellegzetessége mellett a felnőttképzési projektjeiket, a cserekapcsolatok lehetőségeit, a nyelvtanulás formáit és a munkavállalás lehetőségeit.

Munkánkban fontosnak tartjuk a felnőttképzési programok átvizsgálását, módosítását, illetve a folyamatosan megjelenő szakmai és vizsgakövetelményeknek megfelelő új felnőttképzési programok kifejlesztését. Ide soroljuk a bábszínészképzést, a pszichoakadémiát, az életmódot befolyásoló képzéseinket, valamint a testnevelés tartalmi fejlesztését szolgáló fejlesztő foglalkozásokat. Új elem a harmadik kor egyetemének kidolgozása, bevezetése is.

A felnőttképzési projektjeink közé tartozik a konferenciák szervezése. Nemzetközi konferenciáink: az Arion konferencia a hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtő lehetőségeinek megvalósításáról; a határon túli magyar tanítók képzése; a határokon átnyúló képzési tartalmak kidolgozása.

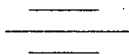
Országos konferenciáink között említhetjük a környezetvédelmi konferenciát. Regionális konferenciáink: a tanulók integrált nevelése, az inkluzív nevelés, a kompetenciaalapú tanulás fejlesztése, vita az előítéletességről, valamint a tanügyigazgatás, a közoktatás aktuális kérdései.

A felnőttképzésről általában elmondható, hogy rugalmasabban és gyorsabban reagál a piac igényeire. Így szerveztük meg a munkanélküli pedagógusok számára a romológia tanfolyamot, az iskolák adminisztratív tevékenységét segítő iratkezelő, irattáros tanfolyamot, a nyelvvizgára felkészítő képzésünket, a lovári nyelvtanfolyamot, a nem szakrendszerű – oktatásban résztvevők képzését segítő 120 órás tanfolyamunkat, a differenciált testnevelést szolgáló tanfolyamot.

Fontos annak bemutatása is, hogy milyen populáció jelenik meg a főiskolai felnőttképzésben. Akik részt vesznek a konferenciáinkon, szakmai napjainkon, fórumainkon, kerekasztal beszélgetéseinken, a közéleti szalon vagy a pedagógiai klub munkájában, azok száma évente eléri az ezeröttszáz főt. Ezt egészíti ki a szakirányú továbbképzésekben és az OKJ-s képzésekben résztvevők száma, ami megközelíti a hatszáz főt. Jelentős tényező az is, hogy szervező kapacitásunk jelen van a megyében, a régióban. A programjaink szórólapjai ott vannak a postahivatalok, nagyáruházak portáljain, a megye, a város médiáiban rendszeresen és folyamatosan megjelenünk, sajtóközleményeket adunk ki rendezvényeinkről, publikáljuk felnőttképzési tapasztalatainkat és eredményeinket. Munkánkról beszámolunk a főiskola vezető testületeinek, a Felnőttképzési Tanácsnak és a szenátusnak. A Felnőttképzési Tanács véleményezi, jóváhagyja a Felnőttképzési Intézet éves programját, tevékenységét, javaslatokat tesz új képzési irányok bevezetésére. Segítő, támogató munkájuk orientálja a felnőttképzés irányát és hatékonyságát.

Gondot fordítunk a minőségbiztosítási tevékenységre is, ahol mérjük képzéseink hatékonyságát, az oktatás, a képzés minőségét, újszerűségét, a hallgatók igényeit, javaslatait figyelembe vesszük, és az oktató team megbeszélésein a tapasztalatokat közreadjuk.

A Felnőttképzési Intézet a jövőt építi. Fejlesztési tervünkben a széleskörű pedagógus továbbképzést és átképzést, a versenyképességet jelöltük meg. Értéket teremtő tudásbázissá, regionális mértékű, határokon átnyúló felnőttképzési központtá kell fejlődni.



KOVÁTSNÉ DR. NÉMETH MÁRIA

főiskolai tanár
intézetigazgató
Győr

Albert Sándor: Milyen a jó iskola?

A XXI. század pedagógiai gyakorlatának legnagyobb kihívása, hogy jó iskolát működtessen. A jó iskola kritériumainak meghatározásával eddig adós volt a pedagógiai elmélet.

Albert Sándor könyve hiánypótló, a szerző munkája jelentős vállalkozás a pedagógiai kultúrában. A 16 fejezetből álló mű a pedagógiai elméleteket – oktatáselmélet, iskolaszervezés, vezetéselmélet, minőségfejlesztés – kitűnően transzformálja mindennapi gyakorlattá, melyek alkalmazása nélkülözhetetlen a jó iskola koncepciójának kialakításához, megvalósításához.

Milyen a jó iskola? – fogalmazza meg a szerző az alábbi kérdésekben a problémákat. A jó iskola az, ahol a diákok nagyon sok új ismeretet szereznek, vagy ahova szívesen járnak, ahol szeretnek lenni?

– amelyik jól felszerelt, vagy amelyiket kevés pénzből lehet működtetni;

– amelyik az „életre” készít fel, vagy amelyekben a diák „éli” a maga életét – teszi fel a szerző a kérdéseket.

A jó iskola mindenekelőtt autonóm intézmény. Minél nagyobb felelősséggel rendelkezik, annál nagyobb a valószínűsége, hogy önálló arculattal bír, hogy nagyobb teret biztosít az önálló kezdeményezéseknek. A szerző az iskola autonómiájának megvalósulási lehetőségeit három – pénzügy, szakmai önállóság, döntéshozatal – területen mutatja be logikus felépítéssel, közzérhetően, az európai országokkal összehasonlítva.

Albert Sándor „Az iskola arculata és kultúrája” című fejezetben először veszi számba azokat a kritériumokat, melyek az iskola imázsát alkotják. Eszerint az iskola sajátos arculatának, jó hírnevének kialakítását olyan pedagógiai program szolgálja, mely szabadságot biztosít az önállóságnak; vagyis a központilag meghatározott állami tanterv mellett az iskolai (helyi) tantervek tartalma a helyi szükségletekhez és a szülők elvárásaihoz is igazodnak. A közösen vallott értékek, hitek és elfogadott szabályok jellemzik leginkább az iskolakultúrát. Jelentős szerepük van az identitás erősítésében az iskola szimbólumainak, az iskolában kialakított hagyományoknak, ünnepeknek; az iskola életét befolyásoló működési rendnek, szabályoknak; a szülőkkel, a környezettel való együttműködés formáinak.

A szerző az olvasónak (legyen az hallgató vagy gyakorló pedagógus) nemcsak világos képet ad arról, hogy mi a különbség az iskola jövőképe és küldetésnyilatkozata között, hanem példákon keresztül szemlélteti is azok tartalmát, jelentőségét. Tárnyilagos vonalvezetésével